

Toruń, dnia 26.04.2021r.

WPiW.310.1.2021.WS

PISEMNA INTERPRETACJA PRZEPISÓW PRAWA PODATKOWEGO

Prezydent Miasta Torunia działając na podstawie art. 14 j § 1 w związku z art. 14 c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020r. poz.1325 z późn. zm.) oraz art. 1 i art. 6 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2020r. poz. 1546) po rozpatrzeniu wniosku o udzielenie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania prawa podatkowego w indywidualnej sprawie dotyczącej przedstawionego stanu faktycznego

stwierdza, że stanowisko Wnioskodawcy przedstawione we wniosku z dnia 27.01.2021r. (data wpływu: 05.02.2021r.) w sprawie opłaty skarbowej od dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa złożonego przed sądem w sprawie rozpoznania skargi na czynności komornika jest nieprawidłowe

Uzasadnienie

pismem z dnia 27.01.2021r. (data wpływu: 05.02.2021r.) zwróciła się z wnioskiem o udzielenie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania prawa podatkowego w indywidualnej sprawie dotyczącej obowiązku uiszczania opłaty skarbowej od pełnomocnictwa znajdującego się w aktach postępowania egzekucyjnego, które komornik przekazał do sądu właściwego do rozpoznania skargi na czynności komornika.

Wnioskodawca złożył oświadczenie, że elementy przedstawionego stanu sprawy objęte ww. wnioskiem w dniu jego złożenia nie są przedmiotem toczącego się postępowania podatkowego, kontroli podatkowej, postępowania kontrolnego organu kontroli skarbowej oraz, że w tym zakresie sprawa nie została rozstrzygnięta co do istoty w decyzji lub postanowieniu organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej.

Wnioskodawca uiszczył także opłatę, za wydanie niniejszej interpretacji.

Opis zdarzenia przyszłego:

Wnioskodawca wskazał, że jest osobą fizyczną – radcą prawnym, który działając jako profesjonalny pełnomocnik, podejmuje się reprezentowania podmiotu gospodarczego (dalej jako: Klient) w sprawach związanych z windykacją przysługujących mu wierzytelności na etapie postępowania egzekucyjnego. Podstawą działań podejmowanych w imieniu Klienta jest pełnomocnictwo udzielone przez Klienta. Wnioskodawca przy realizacji pierwszej czynności dokonywanej przez komornika składa odpis pełnomocnictwa, nie uiszczając opłaty skarbowej albowiem takowa w przypadku czynności złożenia dokumentu pełnomocnictwa przed komornikiem sądowym nie jest wymagana ustawą o opłacie skarbowej.

W toku postępowania egzekucyjnego wnioskodawca, na podstawie art. 767 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego składa skargę na czynności komornika prowadzącego to postępowanie (dalej również jako: skarga). Skarga przysługuje do sądu rejonowego, lecz zgodnie z treścią art. 767 § 5 Kodeksu postępowania cywilnego wnosi się ją do komornika, który dokonał zastrzeżonej czynności lub zaniechał jej dokonania.

Wnioskodawca składając skargę na czynności komornika i wnosząc ją do właściwego komornika nie dołącza do niej nowego pełnomocnictwa, lecz powołuje się na pełnomocnictwo znajdujące się w aktach postępowania egzekucyjnego (dalej również jako: akta komornicze).

Komornik sądowy po otrzymaniu skargi może w ustawowym terminie uwzględnić skargę w całości. Wówczas zawiadamia on jedynie skarżącego o uwzględnieniu skargi. Jednak, w przypadku, gdy skarga nie zostanie przez komornika uwzględniona w całości, sporządza on uzasadnienie zaskarżonej czynności i przekazuje ją wraz ze skargą i aktami komornicznymi do właściwego sądu. Wówczas w przekazanych do sądu przez komornika aktach postępowania egzekucyjnego znajduje się pełnomocnictwo, na które wnioskodawca powołał się składając skargę i które stanowi podstawę jego umocowania do występowania przed sądem w sprawie rozpoznania skargi.

Pełnomocnictwa przedkładane są komornikom sądowym mającym siedzibę na terenie miasta Torunia, zaś sądem właściwym do rozpoznania skargi na czynności komornika jest sąd rejonowy znajdujący się na terenie miasta Torunia.

W związku z ww. stanem faktycznym zadano pytanie o następującej treści:

„Czy Wnioskodawca, jako profesjonalny pełnomocnik, który działa przed sądem w sprawie rozpoznania skargi na czynności komornika sądowego, w oparciu o pełnomocnictwo złożone przy realizacji pierwszej czynności dokonywanej przed komornikiem do akt postępowania egzekucyjnego i przekazane do sądu przez komornika sądowego w aktach tego postępowania (zgodnie z trybem przewidzianym w art. 767 § 5 Kodeksu postępowania cywilnego), jest zobowiązany do zapłaty opłaty skarbowej jako opłaty od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii) w sądzie – to jest czy czynność polegająca na przekazaniu przez komornika akt postępowania egzekucyjnego, w których znajduje się pełnomocnictwo wnioskodawcy, stanowi złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii) w sądzie w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłacie skarbowej, a w konsekwencji rodzi po stronie wnioskodawcy i jego mocodawcy obowiązek zapłaty opłaty skarbowej ?

Stanowisko Wnioskodawcy:

Wnioskodawca, zgodnie z treścią art. 14 b § 3 ustawy z dnia 29.08.1997r. Ordynacja podatkowa przedstawił własne stanowisko w sprawie oceny prawnej wskazanego przez siebie zdarzenia przysłego.

W ocenie wnioskodawcy, pełnomocnik będący radcą prawnym lub adwokatem, który działa przed sądem w sprawie rozpoznania skargi na czynności komornika sądowego, w oparciu o pełnomocnictwo złożone przy realizacji pierwszej czynności dokonywanej przed komornikiem do akt postępowania egzekucyjnego i przekazane do sądu przez komornika sądowego w aktach tego postępowania (zgodnie z trybem przewidzianym w art. 767 § 5 Kodeksu postępowania cywilnego), nie jest zobowiązany do zapłaty opłaty skarbowej od złożenia tego pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii) jako, że czynność przekazania do sądu dokumentu pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii) przez komornika sądowego, w aktach sprawy egzekucyjnej, nie jest złożeniem dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii) w sądzie w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłacie skarbowej, który rodziłby po stronie wnioskodawcy i jego mocodawcy obowiązek zapłaty opłaty skarbowej.

Uzasadnienie stanowiska Wnioskodawcy:

Wnioskodawca wskazał, że jako profesjonalny pełnomocnik, wstępując do postępowania egzekucyjnego zawsze przy realizacji pierwszej czynności dokonywanej przed komornikiem składa odpis udzielonego mu pełnomocnictwa do występowania w imieniu klienta w tym postępowaniu.

Czynność złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (a także jego odpisu, wypisu lub kopii) przed komornikiem sądowym nie podlega obowiązkowi zapłaty opłaty skarbowej, o której mowa w ustawie o opłacie skarbowej.

Powyższa okoliczność znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych oraz interpretacjach wydanych przez samorządowe organy podatkowe.

Pełnomocnictwo złożone przez wnioskodawcę przed komornikiem sądowym jest pełnomocnictwem procesowym, które zgodnie z treścią art. 91 Kodeksu postępowania cywilnego daje pełnomocnikowi legitymację do wnoszenia w toku postępowania egzekucyjnego środków zaskarżenia, spośród których podstawowym jest skarga na czynności komornika uregulowana w art. 767 Kodeksu postępowania cywilnego. Ponadto pełnomocnictwo złożone w aktach komorniczych wywiera skutek także w postępowaniu w sprawie rozpoznania wskazanej skargi przed sądem.

Jednocześnie zaznaczenia wymaga, że postępowanie sądowe w sprawie rozpoznania skargi na czynności komornika sądowego ma charakter wpadkowy dla toczącego się postępowania egzekucyjnego, a ponadto do rozpoznania skargi przez sąd dochodzi dopiero w sytuacji, w której komornik w trybie autokontroli realizowanej na podstawie art. 767 § 5 Kodeksu postępowania cywilnego, nie uwzględnił skargi w całości.

I tak, jeżeli skargę na czynności komornika wnosi wnioskodawca, tj. ten sam pełnomocnik, który został ustanowiony w toku postępowania egzekucyjnego, wówczas:

1. do skargi nie ma potrzeby załączyć odrębnego pełnomocnictwa, a w konsekwencji nie dochodzi do złożenia przez pełnomocnika dokumentu pełnomocnictwa (lub jego odpisu, wypisu lub kopii) w sądzie
2. dotychczasowe pełnomocnictwo jest przekazywane do sądu przez komornika w aktach komorniczych

3. sąd samodzielnie bada akta postępowania egzekucyjnego także pod kątem tego, czy zawierają pełnomocnictwo procesowe.

W ocenie wnioskodawcy należy odróżnić opisaną powyżej sytuację, która stanowi przedmiot niniejszego wniosku od tej, w której klient ustanowiłby nowego pełnomocnika – wyłącznie do złożenia skargi na czynności komornika sądowego i występowania w imieniu klienta w sprawie jej rozpoznania – wówczas bowiem wraz ze skargą koniecznym byłoby przedłożenie stosownego dokumentu wskazującego umocowanie do działania w imieniu klienta.

Zdaniem wnioskodawcy, w ww. przypadku mogłoby dojść do zdarzenia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłacie skarbowej, rodzącego obowiązek zapłaty opłaty skarbowej, polegającej na złożeniu dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w sądzie, lecz i to miałyby miejsce jedynie pod warunkiem, że komornik sądowy nie skorzystałby ze swojego uprawnienia do uwzględnienia skargi w całości i przekazał wówczas do sądu: (I) skargę na czynności komornika wraz z dokumentem stwierdzającym udzielenie pełnomocnictwa, (II) uzasadnienie zaskarżonej czynności oraz (III) akta postępowania egzekucyjnego.

Na potwierdzenie, iż w stanie faktycznym dotyczącym wnioskodawcy, sąd dopuszcza do działania pełnomocnika w oparciu o pełnomocnictwo, znajdujące się w przesłanym mu przez komornika, aktach postępowania egzekucyjnego, jest również konstrukcja wzoru formularza służącego do złożenia skargi na czynności komornika określona w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 23.11.2018r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza skargi na czynności komornika (Dz. U. poz. 2296). W treści formularza każdorazowo wskazuje się pełnomocnika, jednakże jego dane adresowe podaje się wyłącznie w sytuacji, w której dotychczas nie brał on udziału w postępowaniu egzekucyjnym (pkt 3.2 formularza), a to oznacza, że sąd bazuje wówczas na danych wskazanych w pełnomocnictwie z akt komorniczych.

Wnioskodawca w podsumowaniu ww. rozważań podkreślił, że w jego przypadku:

- 1) rozpoznanie środka zaskarżenia na czynności komornika stanowi element postępowania egzekucyjnego, w którym pełnomocnik został już uprzednio skutecznie ustanowiony
- 2) wnioskodawca działając w oparciu o pełnomocnictwo udzielone mu w postępowaniu egzekucyjnym nie dołącza do skargi na czynności komornika nowego pełnomocnictwa, lecz wystarczającym dla wykazania jego umocowania jest powołanie się na dokument stwierdzający jego udzielenie, znajdujący się w aktach komorniczych
- 3) w konsekwencji na żadnym etapie rozpoznania złożonej przez pełnomocnika skargi na czynności komornika, nie dochodzi do sytuacji, w której wnioskodawca składałby dokument stwierdzający udzielenie pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii) w sądzie.

Wnioskodawca odniósł się też do momentu powstania obowiązku zapłaty opłaty skarbowej. W jego ocenie skoro zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej, opłacie podlega złożenie pełnomocnictwa w postępowaniu sądowym, to dla rozstrzygnięcia zagadnienia będącego przedmiotem niniejszej interpretacji kluczową jest wykładnia przepisu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłacie skarbowej, który określa moment powstania obowiązku podatkowego, a w konsekwencji determinuje powstanie tego obowiązku co do zasady.

I tak, zgodnie z treścią ww. przepisu obowiązek zapłaty opłaty skarbowej powstaje z chwilą złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii) w sądzie.

Zdaniem wnioskodawcy, ustawodawca konstruując treść przepisu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłacie skarbowej wyraźnie wskazał, że nie jest istotnym samo złożenie dokumentu

stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii), lecz równie istotnym jest podmiot, w którym ten dokument jest składany – a więc w świetle ustawy – organ administracji publicznej, sąd lub podmiot określony w art. 1 ust. 2 ustawy.

W przypadku wnioskodawcy nie dochodzi do złożenia przez niego pełnomocnictwa w sądzie, albowiem dokument umocowujący do działania znajduje się w aktach komorniczych.

W ocenie wnioskodawcy, z treści art. 6 ww. ustawy wynika, iż opłacie podlega złożenie dokumentu pełnomocnictwa, nie zaś jego przekazanie wraz z aktami sprawy przez komornika do sądu. Istotna w tym zakresie jest sama czynność złożenia, ponieważ przepisy ustawy nie wiążą powstania obowiązku zapłaty opłaty skarbowej z faktem ustanowienia pełnomocnika, ani też istnienia w obrocie ważnego umocowania, lecz faktem jego złożenia.

Podobnie Naczelny Sąd Administracyjny w orzeczeniu z dnia 23.07.2013r. sygn. akt II FSK 2303/11 wskazał, iż to każdorazowe złożenie do akt dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii) obliguje do uiszczenia opłaty skarbowej od takiego dokumentu.

W ocenie Wnioskodawcy zasadna jest też teza stawiana przez dr Karolinę Tetlak, iż czynność złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii), o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłacie skarbowej odnosi się wyłącznie do osoby pełnomocnika, gdyż tylko pełnomocnik może złożyć dokument stwierdzający udzielenie przez mocodawcę pełnomocnictwa, a co za tym idzie – nie może tej czynności dokonać komornik sądowy – ten jedynie przekazuje rzeczony dokument wraz z aktami sprawy.

Poparciem tej interpretacji jest również definicja słowa „złożyć”, które zgodnie ze Słownikiem Języka Polskiego PWN oznacza umieszczenie kogoś lub czegoś w czymś.

Uwzględniając powyższe, w ocenie wnioskodawcy, przesłanie do sądu akt sprawy przez komornika sądowego wraz z znajdującym się w nim dokumentem stwierdzającym udzielenie pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii) nie może być zakwalifikowane jako rodzące po stronie pełnomocnika obowiązek zapłaty opłaty skarbowej.

Dodatkowym argumentem przemawiającym za brakiem obowiązku zapłaty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w tego rodzaju sprawach jest fakt, iż ustawodawca dopuszcza sytuację, w której złożona przez wnioskodawcę skarga nigdy nie zostanie przekazana do sądu. Stanie się tak, w przypadku realizacji przez komornika uprawnienia do uwzględnienia skargi w całości – wówczas postępowanie sądowe w sprawie rozpoznania skargi nie zostaje w ogóle zainicjowane. To z kolei rodzi pytanie o intencje racjonalnego ustawodawcy. Uwzględniając bowiem, że zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, opłatę należy wnieść z chwilą powstania obowiązku jej zapłaty, w przypadku przyjęcia założenia, że przekazanie pełnomocnictwa w aktach komorniczych do sądu, rodziłoby po stronie pełnomocnika obowiązek zapłaty opłaty skarbowej, otwartym pozostaje pytanie, w jaki sposób pełnomocnik ten miałby dowiedzieć się w którym momencie komornik faktycznie (o ile w ogóle) akta postępowania przekazał do sądu, a tym samym kiedy zostałby obciążony obowiązkiem uiszczenia daniny. Zdaniem wnioskodawcy, ustalanie każdorazowo poprzez doraźny kontakt pełnomocnika z komornikiem sądowym, przy znacznej ilości prowadzonych spraw, może stanowić nadmierne, nie poparte żadnymi przepisami prawa obciążenie pełnomocnika, częstokroć niemożliwe do realizacji.

Ocena stanowiska Wnioskodawcy:

Uwzględniając treść wniosku o wydanie indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego, jak i obowiązujący stan prawny organ podatkowy stwierdza, że stanowisko wnioskodawcy w odniesieniu do opisanego stanu faktycznego nie jest prawidłowe.

Uzasadnienie organu podatkowego:

Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16.11.2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2020r. poz. 1546), opłacie skarbowej podlega złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii w sprawie z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym.

Obowiązek zapłaty opłaty skarbowej od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury oraz od jego odpisu, wypisu lub kopii powstaje z chwilą złożenia dokumentu w organie administracji publicznej, sądzie lub podmiocie, o którym owa w art. 1 ust. 2 (art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłacie skarbowej).

Ustawa o opłacie skarbowej nie zawiera definicji postępowania sądowego. Pojęcie to należy interpretować zgodnie z zakresem określonym w art. 1 ustawy z dnia 17.11.1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019r. poz. 1460). Zgodnie z tym przepisem do zakresu pojęciowego postępowania sądowego zalicza się m. in. postępowanie w sprawach z zakresu prawa cywilnego. Te natomiast, wg systematyki kodeksu dzieli się na postępowanie: procesowe, nieprocesowe, przed sądem polubownym, w razie zaginięcia lub zniszczenia akt, zabezpieczające, egzekucyjne, w sprawach z elementem zagranicznym. Oznacza to, że postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komorników na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego mieści się w zakresie pojęcia postępowania sądowego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej.

Nie ulega też wątpliwości, iż w obowiązującym stanie prawnym komornik sądowy nie należy do żadnej z kategorii podmiotów wymienionych w art. 6 ustawy o opłacie skarbowej (nie jest ani sądem ani organem administracji publicznej). Stąd też złożenie komornikowi sądowemu, prowadzącemu postępowanie egzekucyjne w trybie Kodeksu postępowania cywilnego, dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii nie będzie podlegało opłacie skarbowej.

Jednakże na postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika sądowego służy skarga na czynności komornika.

Przepis art. 767 Kodeksu postępowania cywilnego wskazuje, iż postępowanie wywołane wniesieniem skargi na komornika do sądu rejonowego jest postępowaniem sądowym. Zgodnie z § 1 ww. przepisu na czynności komornika przysługuje skarga do sądu rejonowego. W § 5 ww. przepisu wskazano, że skargę wnosi się do komornika, który dokonał zaskarżonej czynności lub zaniechał jej dokonania. Komornik w terminie trzech dni od dnia otrzymania skargi sporządza uzasadnienie zaskarżonej czynności, o ile nie zostało one sporządzone wcześniej, albo przyczyn jej zaniechania i przekazuje je wraz ze skargą i aktami sprawy do właściwego sądu, chyba, że skargę w całości uwzględni. W przypadku uwzględnienia skargi w całości, czyli uchylecia własnych zaskarżonych czynności, nie musi przekazywać skargi do właściwego sądu rejonowego, bowiem sprawa ze skargi została już rozstrzygnięta i to zgodnie z intencją skarżącego. O uwzględnieniu skargi komornik zawiadamia skarżącego oraz zainteresowanych, których uwzględnienie skargi dotyczy. Sąd rozpoznaje skargę w terminie tygodniowym od dnia jej wpływu do sądu, a gdy skarga zawiera braki formalne, które podlegają uzupełnieniu, w terminie tygodniowym od jej uzupełnienia.

Odnosząc się do przedmiotu wniosku interpretacyjnego wskazać należy, art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej określa zdarzenie, którego zaistnienie powoduje powstanie „obowiązku podatkowego”, tj. obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej, natomiast w art. 6 ust. 1 (pkt 4) ww. ustawy uregulowany został moment powstania tego obowiązku.

Przepisy te zawierają zatem regulacje różnych aspektów powstania jednego (tego samego) obowiązku i z tego powodu powinny być analizowane łącznie.

Ich analiza wskazuje, że dla powstania obowiązku, o którym mowa, istotne jest zarówno to, że złożenie dokumentu pełnomocnictwa (w oryginale, odpisie, wypisie, kopii) ma nastąpić w „postępowaniu sądowym”, jak i to, że ma to mieć miejsce w sądzie. Skoro zatem opłacie skarbowej podlega złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (zarówno w oryginale, jak i odpisie, wypisie, kopii) w postępowaniu sądowym, to znaczy, że obowiązek uiszczenia opłaty powstaje w razie złożenia dokumentu pełnomocnictwa w postępowaniu, w którym sąd realizuje władzę sądowniczą.

Zgodzić się należy z wnioskodawcą, że literalna wykładnia omawianej regulacji wskazuje jednoznacznie, że opłacie skarbowej podlega nie ustanowienie pełnomocnika, ale czynność faktyczna polegająca na złożeniu dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w związku z określonym postępowaniem.

Organ podatkowy podziela również opinię wyrażoną przez dr Karolinę Tetlak, że opłacie skarbowej podlega złożenie pełnomocnictwa, a nie przekazanie tego dokumentu wraz z aktami sprawy innemu organowi. Zaznaczyć jednak należy, że opinia ta została sporządzona w sprawie pełnomocnictwa (i opłaty skarbowej od tego pełnomocnictwa) w podatkowym postępowaniu odwoławczym uregulowanym przepisami ustawy Ordynacja podatkowa. W ww. opinii zaakcentowano, że postępowanie samokontrolne uregulowane w Ordynacji podatkowej jest tylko etapem postępowania odwoławczego i fakt pośredniczenia organu pierwszej instancji pomiędzy organem odwoławczym i stroną nie czyni tego pierwszego „gospodarzem” postępowania odwoławczego, stąd też gdy pełnomocnik występuje w imieniu mocodawcy, np. składa odwołanie, jest obowiązany załączyć jednocześnie dokument pełnomocnictwa. Zauważyć należy, że dr Karolin Tetlak w swojej opinii posługuje się sformułowaniem „opłacone” pełnomocnictwo odnosząc je do faktu dokonania stosownej opłaty skarbowej w momencie złożenia pełnomocnictwa w organie administracji publicznej i braku konieczności dokonania ponownej opłaty od „opłaconego” już pełnomocnictwa, które wraz ze skargą w trybie odwoławczym zostaje przekazane do organów wyższych instancji.

Zdaniem organu podatkowego ww. wykładnia przepisów o opłacie skarbowej ma zastosowania per analogiam do stanu faktycznego będącego przedmiotem wniosku interpretacyjnego. Samo przekazanie pełnomocnictwa w aktach (jakiegokolwiek) sprawy do sądu nie rodzi obowiązku dokonania ponownej opłaty skarbowej uregulowanej w ustawie o opłacie skarbowej. Taka sytuacja wystąpi np. w przypadku złożenia skargi do sądu wraz z opłaconym pełnomocnictwem, a następnie przekazania jej do innego sądu czy sądu wyższej instancji.

Jednakże w stanie faktycznym przedstawionym we wniosku interpretacyjnym wraz ze skargą na czynności komornika złożoną do właściwego sądu rejonowego (za pośrednictwem komornika) następuje po raz pierwszy złożenie dokumentu pełnomocnictwa w sądzie w postępowaniu sądowym, w którym sąd realizuje władztwo sądowe. Złożenie dokumentu pełnomocnictwa w sądzie, w postępowaniu sądowym, rodzi obowiązek uiszczenia stosownej opłaty skarbowej, w wysokości uregulowanej w części IV załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.

Jak wskazał wnioskodawca, sąd z urzędu bada akta postępowania egzekucyjnego także pod kątem tego, czy zawierają pełnomocnictwo procesowe.

Z mocy art. 13 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego w postępowaniu egzekucyjnym będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy Części Pierwszej, Księgi Pierwszej, Tytuł IV, Działu V

„Pełnomocnicy procesowi” oraz inne przepisy Kodeksu, w tym przepisy o identyfikacji stron w procesie.

Wnosząc skargę na czynność komornika jest strona, której dotyczy zaskarżona czynność komornika lub zaniechanie dokonania danej czynności.

Strona może być reprezentowana przez pełnomocnika, którego umocowanie (do reprezentowania danej strony w danej sprawie) musi wynikać z treści dokumentu pełnomocnictwa.

Nieprzedłożenie w ww. sytuacji pełnomocnictwa do złożenia skargi na czynności komornika stanowi brak formalny skargi, który podlega uzupełnieniu.

Jednakże nieuiszczenie opłaty skarbowej od pełnomocnictwa lub prokury (jego odpisu, wypisu lub kopii) nie powoduje bezskuteczności wniesionego środka ochrony prawnej.

W tym zakresie sąd, oprócz możliwości wezwania do uzupełnienia braków formalnych poprzez przedłożenie opłaconego pełnomocnictwa posiada także uprawnienia kontrolne wynikające z art. 11 ustawy o opłacie skarbowej.

W przypadku braku wpłaty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa sąd rozpatrujący skargę na czynności komornika, na podstawie art. 11 ust. 1 i ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, przekazuje organowi podatkowemu właściwemu w sprawie opłaty skarbowej zbiorczą informację o złożonych przed sądem dokumentach stwierdzających pełnomocnictwa, od których nie uiszczono należnej opłaty skarbowej lub uiszczono ją w nieprawidłowej wysokości.

Pełnomocnik ma zatem możliwość „uzupełnienia” pełnomocnictwa o dowód zapłaty opłaty skarbowej, czy to na skutek wezwania sądu, czy na skutek braku zawiadomienia komornika o uwzględnieniu skargi w całości (termin na zawiadomienie został wprost określony w ustawie), jak i w toku postępowania podatkowego w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w opłacie skarbowej w związku ze złożeniem w sądzie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa.

Zauważyć należy także, że w obowiązującym stanie prawnym sądy, oprócz obowiązku przekazywania informacji o przypadkach nieuiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictw składanych w postępowaniu sądowym (art. 11 ust. 2 ustawy) są wyłącznie i jednoznacznie wymienione w ustawie o opłacie skarbowej jako podmiot, który może żądać przedstawienia oryginału dowodu zapłaty opłaty skarbowej (art. 8 ust. 5 ustawy).

Uwzględniając powyższe złożenie do sądu w postępowaniu sądowym dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (jego odpisu, wypisu lub kopii) w przedmiocie rozpoznania skargi na czynności komornika jest obciążone opłatą skarbową.

Obowiązek ten powstaje w momencie złożenia skargi do sądu (skargę wnosi się do sądu za pośrednictwem komornika). W przypadku braku stosownej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, jej opłacenie i przedłożenie dowodu zapłaty może nastąpić na każdym etapie postępowania ze skargi na czynności komornika, w tym na etapie postępowania sądowego toczącego się przed sądem (po przekazaniu skargi i akt komorniczych przez komornika), jak i po jego zakończeniu (co umożliwia art. 11 ustawy o opłacie skarbowej).

Odnosząc się do kwestii opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, uiszczenie tej opłaty w postępowaniu sądowym – w sytuacji, w której strona nie korzysta z odpowiedniego zwolnienia w tym zakresie – stanowi dopełnienie wymagania przewidzianego w obowiązujących przepisach prawa i jest zarazem warunkiem formalnym zgodności sporządzenia dokumentu zgodnie z prawem. Jej uiszczenie jest poniesieniem wydatku, który z obiektywnego punktu widzenia jest konieczny do realizacji praw strony w postępowaniu sądowym.

Wykładnia art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej nie może być negowana ze względu na konsekwencje ekonomiczne wynikające dla uczestników postępowania sądowego (jest to niezbędny koszt strony reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika). Natomiast wykładnia art. 6 ust.1 pkt 4 ww. ustawy jako element nadmiernego obciążania profesjonalnego pełnomocnika w ramach powierzonego zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym (pełnomocnik po złożeniu skargi winien mieć nadzór nad przebiegiem postępowania ze skargi na czynności komornika, w tym nad sposobem jej rozpatrzenia).

Ponadto, opłata skarbowa dokonana np. w momencie złożenia skargi na czynności komornika, a następnie niewykorzystana w związku z uwzględnieniem skargi przez komornika w całości stanowić będzie nadpłatę w rozumieniu ustawy Ordynacja podatkowa. Za nadpłatę, zgodnie z brzmieniem art. 72 § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa, uważa się kwotę nadpłaconego lub nienależnie zapłaconego podatku. W sytuacji zapłaty opłaty skarbowej pomimo braku ustawowego obowiązku lub uiszczenia jej w wyższej wysokości, niż wynika to z obowiązujących przepisów prawa, organ podatkowy właściwy do poboru opłaty skarbowej na wniosek wpłacającego dokonuje zwrotu nienależnej opłaty skarbowej poprzez wydanie decyzji o stwierdzeniu i zwrocie nadpłaty w opłacie skarbowej.

Ww. przepis, jak i treść rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. z 2007r. Nr 187, poz. 1330) umożliwia zwrot poniesionego zbędnego wydatku w związku z uiszczeniem opłaty skarbowej uregulowanej w ustawie o opłacie skarbowej.

Niniejsza interpretacja udzielana jest w oparciu o przepisy prawa podatkowego obowiązujące na dzień wydania interpretacji przez organ podatkowy i dotyczy stanu faktycznego przedstawionego przez wnioskodawcę. Z uwagi, iż organ wydający interpretację nie jest uprawniony do jakiegokolwiek ingerowania w stan faktyczny przedstawiony we wniosku o wydanie interpretacji, nie ocenia też wiarygodności danych przedstawionych we wniosku, to wnioskodawca ponosi konsekwencje przedstawionego stanu faktycznego będącego przedmiotem niniejszej interpretacji. W przypadku rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym przedstawionym we wniosku, a stanem rzeczywistym, udzielona interpretacja nie chroni wnioskodawcy.

Niniejsza interpretacja, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę, zostanie zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej.

Pouczenie:

Na niniejszą interpretację przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy za pośrednictwem Prezydenta Miasta Torunia na adres: Wydział Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Torunia, ul. Grudziądzka 126B, 87-100 Toruń. Termin na wniesienie skargi wynosi 30 dni od dnia doręczenia stronie pisemnej interpretacji przepisów prawa.

Z up. Prezydenta Miasta Torunia
p.o. Dyrektora Wydziału Podatków i Windykacji

Agnieszka Mierzejewska